

Streszczenie

**Scenariusz intonacyjny jako droga do interpretacji słowa w cyklach pieśni:
Z izby dziecięcej (Детская) Modesta Musorgskiego oraz Satyry (Сатиры) op. 109
Dymitra Szostakowicza.**

Złożony proces interpretacji dzieła muzycznego za pomocą scenariusza intonacyjnego polega m.in. na dogłębnym poznaniu praintencji kompozytora przy jednoczesnym nadaniu utworowi nowego sensu przez pryzmat własnych odczuć i doświadczeń wykonawcy. Wykorzystanie aktorskich środków wyrazu (takich jak chociażby gestykulacja czy mimika) jawi się jako swego rodzaju uzupełnienie typowego zestawu środków wykonawczych dla śpiewaka-kameralisty. Intonacja głosu i zabawa jego barwą czy artykulacją podczas realizacji utworów o charakterze parodystyczno-humorystycznym staje się natomiast wspólną płaszczyzną kodowania i dekodowania w relacji wykonawca – odbiorca.

Przedmiotem mojej rozprawy doktorskiej jest realizacja cykli pieśni w oparciu o odczytanie założonych przez kompozytorów scenariuszy intonacyjnych. Główną część mojej rozprawy stanowi dzieło artystyczne, na które składa się wykonanie dwóch cykli pieśni. Pierwszy z nich, *Z izby dziecięcej (Детская)* Modesta Musorgskiego został zarejestrowany w trakcie finału IV Międzynarodowego Konkursu Duetów Wokalno-Fortepianowych *Pianovoce* w Moskwie (2019). Drugi, *Satyry (Сатиры)* op. 109 Dymitra Szostakowicza, został z uwagi na trwającą pandemię zarejestrowany i wyemitowany jako koncert online Salonu Muzycznego Politechniki Łódzkiej *Muzyka na Politechnice* (2021). Z uwagi na temat pracy ważne było, aby oba cykle zostały zarejestrowane w formie audiowizualnej, tak aby widoczne było użycie gestu i mimiki w interpretacji. Taka forma była dużym wyzwaniem gdyż niemożliwa była żadna ingerencja w zarejestrowany materiał.

W opisie dzieła artystycznego skupiłam się nad ukazaniem pojęcia scenariusza intonacyjnego a także *teatru wokalnego* w rozumieniu Modesta Musorgskiego oraz pokazałam pracę nad interpretacją utworów w oparciu o wspomniane wyżej pojęcia. Na podstawie własnych doświadczeń nabytych w procesie budowania interpretacji aktorskiej, wykazałam również znaczenie gestu i mimiki w wykonawstwie liryki wokalnej.

Opis dzieła artystycznego został podzielony na trzy rozdziały. Pierwszy z nich zawiera próbę zdefiniowania pojęcia scenariusza intonacyjnego. Drugi rozdział dotyczy założeń wykonawczych obu cykli a trzeci rozdział to analiza wykonawcza dzieła artystycznego.

Summary

The intonation script as a way to interpret a song cycle *The Nursery* (Детская) by Modest Mussorgsky and *The Satires* (Сатиры) by Dmitri Shostakovich.

The complex process of interpreting a musical work by means of an intonation script involves, among other things, an in-depth knowledge of the composer's praxis. Seen through the prism of the performer's own feelings and experiences which gives the performance a unique, one of a kind quality. Gestures, mimicry, intonation of the voice and playing with its timbre or articulation during the realization of musical works, becomes a plane of coding and decoding in the relationship between the audience and the singer.

The subject of my dissertation is the realisation of song cycles based on the reading of intonation scripts assumed by the composers. The main part of my dissertation is an artistic work consisting of the performance of two song cycles. The first one, *The Nursery* (Детская) by Modest Mussorgsky was recorded during 4th Competition of Vocal-Piano Duos *Pianovoce* in Moscow in 2019. The second, *The Satires* (Сатиры) by Dmitri Shostakovich was recorded and broadcasted in 2021 as an online concert due to the pandemic. Because of the subject of my work, it was crucial that both cycles were recorded as an audiovisual performance, so that gestures and facial expressions were clearly visible. This poses a big challenge as it is nearly impossible to edit the recorded material.

In the description of the artistic work I focused on presenting the concept of intonation script and *vocal theatre* as understood by Modest Mussorgsky. I have also shown the process of creating an interpretation in accordance with Mussorgsky's concept. And finally I have stated the importance of gesture and mimicry in the vocal performance, on the basis of my own experience acquired in the process of building an actor's interpretation.

My work has been divided into three parts. The first chapter includes an attempt to define the notion of intonation script. The second deals with the performance assumptions of the cycle and the third chapter is an artistic work performance analysis.